

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΗ' (ΕΞΑΜΗΝΟ Α')

Σάββατο Ἀθήνα, 27 Μάρτη 1921

ΑΡΙΘ. 729 (ΦΥΛ. 13)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Α. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ὁ Παρορίτης μας.
ΨΥΧΑΡΗΣ: «Τὰ δυὸ τριαντάφυλλα τοῦ Χάρου»
(συνέχεια).
ΓΙΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ: Ταπεινά.
Ν. ΓΚΑΡΙΝ—ΜΙΧΑΗΛΩΣΣΚΗ: Ὁ Καλλιτέχνης.
ΦΟΙΒΟΣ ΛΑΡΑΣ: Νοσταλγία.
ΑΓΓΕΛΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΟΣ: Ἀχ, μὴ φεύγεις...
ΜΑΚΣΒΘ: Μίσος.
Ο ΝΟΥΜΑΣ: Φαινόμενα καὶ πράγματα.

ΠΙΚΡΑΓΓΚΑΘΗΣ: Ἐπιγράμματα
ΚΥΡΟΣ ΦΙΛΟΜΗΛΗΣ: Ἰεσουῖτες καὶ Καπουτσῖνοι
Κ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ: Ὁ Παλαμάς.
Τ ΜΑΛΛΑΝΟΣ: Ἡ βροχή.
ΚΛΗΡΕΤΗ ΜΑΛΛΑΝΟΥ: Γὰ τὰ νόθα.
ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ: Νεοελληνικὴ φι-
λολογία.—Ἑνὴ φιλολογία.—Νέα βιβλία. Ἑλ-
ληνικά περιοδικά.—Φοιτητ. Συντροφιά.—Στοὺς
λογογράφους μας.—Χωρὶς γραμματισμοῦ.

Ο ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ ΜΑΣ

Ἕνα ὁμορφο βιβλίο ἀπαλοχαδεύουν τὰ μάτια μου, τὸ καινούριο βιβλίο τοῦ Παρορίτη μας «Ὁ Πατρί-
ας καὶ ἁλὶ ἀληθινὰ», ποὺ μᾶς τὸ χάρισε τοῦτες τὲς μέρες τὸ Ἀθηναϊκὸ Βιβλιο-
πωλεῖον. Δὲ θὰ γράψω γιὰ τὸ βιβλίο αὐτὸ, δὲ θὰ τὸ κρι-
τῶ, ὅχι γιὰτὶ φοβοῦμαι πὼς τὰν θρωπάκω θὰ ποῦν ἄλλοι, Γιάννης κερνάει, Γιάννης πίνει, μὰ καὶ ὁ Παρορίτης εἶναι τόσο στενὰ δεμένος, ψυχικά, μὲ τὸ «Νουμά», ὥστε ὁ «Νουμάς» νὰναι τόσο δικός του, ὅσο εἶναι καὶ δικός μου. Δὲ μὲ κρατάει ὁ γόθος αὐτός, γιὰτὶ ἴσως ἴσως δεκαοχτὼ ἀλλάκερα χρόνια ἀ-
γωνιζόμεστε ὅλοι μας νὰ δείξουμε πὼς ὁ ἀλλήλοισαν μαζὸς εἶναι ἐξορισμένος ἀπὸ τὸν αὐλόγγο τοῦ «Νου-
μά», ποὺ κατέχεται ἀλάκερος ἀπὸ τὴν εὐκρίνεια, — μιὰν εὐκρίνεια ὁμῇ ποὺ δὲ λογαριάζει πρόσω-
πα, οὔτε συμπάθειες, οὔτε συμμέροντα, οὔτε τίποτα. Πουθενά ἄλλου δὲ χτυπήθηκε τόσο ἀμείλιχτα ἡ ἐρ-
γασία μου, ὅσο μέσα στὶς στήλες τοῦ «Νουμά», σὲ πε-
ρασμένα χρόνια («Ἀσώτως» — «Ἀρχιουντάχτης», κλπ.), καὶ κανένας ἄλλος δὲ μὲ ὡχέλησε τόσο μὲ τὲς παρατηρήσεις του, ὅσο κεῖνοι ποὺ μοῦ εἶπαν τὴν ἀλήθεια καὶ μοῦ δείξαν τὲς συγγραφικὰς μου ἀδυνα-
μίες ἀπὸ τὲς στήλες τοῦ περιοδικοῦ ποὺ τὸ ἴδρυσά ἐ-
γὼ καὶ ποὺ ἔργει ἀκόμα τὴν ὁμῇ μου κάτω ἀπὸ τὸν τίτλο του.

Κρίνοντας τὸ ἔργο τοῦ Παρορίτη, θὰ μεροληπιού-
σα. Τοῦ νιώθω τόσο δικό μου τὸ διαλεχτό μου συνα-
γωνιστὴ καὶ συνάδελφο, τὸ βιβλίο του τὸ χαίρομαι οὖν πνευματικὸ μου παιδί, οὖν ἔργο δικό μου, ὥστε, τὸ ξαίρω, ἂν πιάσω νὰ μιλήσω γι' αὐτό, θὰ πᾶνω ὅ,τι παθαίνω καὶ μὲ τὰ δικά μου τὰ ἔργα, ποὺ οὖν καμιά φορά τὶναι νὰν τὰ ἴδω νὰ παρασταίνονται σὺν θέσπρῳ ἢ τὶναι νὰν τὰ ἔξερνῶ ὅσοι ἀπὸ τὸ τύπωμά τους, τὰ ἐπικρίνω, τὰ σαρκάζω, μεγαλώνω τὰ λάθη, θρίσκω ψεγάδια ἐκεῖ ποὺ ἴσως δὲν ὑπάρ-
χουν, τὰ ὑποτιμῶ, μὲ λίγα λόγια, τὰ κατακουρε-
λιάζω.

Ἔτσι θὰ φερνόμενα καὶ μὲ τὸ βιβλίο τοῦ Παρο-
ρίτη, καὶ ἔτσι ἄρρωστα θὰν τὸ κακομεταχειριζόμενα, —
τὸ ξαίρω. Τὸ ἔργο του, ὅσο καὶ ὁ ἄνθρωπος, ἀξέχω-
ριστα καὶ τὰ δυὸ στὴν ψυχὴ μου μέσα, μοῦ δίνουν ἀ-
τόφια τὴν εἰκόνα τῆς τελειότητος. Εἶναι τόσο εὐ-
συνειδητὸς ὁ ἄνθρωπος, τόσο ἀφάνταστα εὐσυνειδη-
τος, τὴν ἔχω μοκρῶσει ἀπὸ ἀπειρὰ χαρακτηρισ-
τικὰ περιστατικὰ αὐτὴ τὴν πίστη, ὥστε ἂν τύχει κα-
νένα δῆγημά του ἢ καμιά περικύρησιν σὲ δῆγημά του νὰ
μὴ μοῦ ἀρέσει, δὲν φέγω αὐτόν, φέγω τὸν ἔου-

τό μου, ποὺ δὲν ἐξελέγηκε ἀκόμα τόσο, ποὺ
νὰ αἰσθάνεται ὅλη τὴν ὁμορφίαν καὶ ὅλη τὴν εὐ-
συνειδησίαν τοῦ ἔργου του. Ὅχι «Δὲν εἶναι
καλὸ», μὰ «Δὲ μοῦ ἀρέσει ἐμένα», οὐδέποτε
τὲς λίγες φορές ποὺ μοῦτυχε νὰ μὴ ἐνθουσιασῶ
μὲ ἄρθρο ἢ μὲ δῆγημα τοῦ Παρορίτη.

Ὁ συγγραφεὺς εἶναι ἀπὸ τοὺς ἀρχαιότερους καὶ
πιστότερους συνεργάτες τοῦ «Νουμά». Ἑλληνοδό-
σκαλος ἀκόμα σ' ἕνα χωριὸ τοῦ Ταύγετον, ἦρθε στὰ
1903, τὴν πρώτη χρονίαν τοῦ «Νουμά», μ' ἕνα θεμιτὸ
γράμμα, νὰ μὲ συχαρεῖ γιὰ τὸν ἀγῶνα μου καὶ νὰ
μοῦ δηλώσει πὼς εἶναι καὶ αὐτὸς πιστὸς ὁπαδὸς τῆς
δημοκρατικῆς ἰδεολογίας. Ἀπὸ τὴ Σπάρτη, ποὺ πῆ-
γε κατόπιν ὡς σχολάρχης, καὶ ἀπὸ τὴν Ὑδρα ἀργό-
τερα, ἔστειλε ταχυτικὰ ἄρθρα καὶ δῆγημά του σὺν
«Νουμά», καὶ ὅταν κατασάλαξε τελευταῖα ἐδῶ, χρόνια
τώρα, καθηγητὴς σὲ γυμνάσιο, ἔγινε ἀναπόσπαστος
ἀπὸ τὴ στενὴ συντροφιά μας, ἔγινε ἕνας ἀπὸ τοὺς
προτεργάνες τοῦ «Νουμά». Ἡ πλατεία του μόρφω-
σι, ὁ θετικὸς του ρόλος, ὁ ἴσως καὶ ἀλύγιστος χάρα-
χτης του μᾶς τὸν ἔχουν τόσο ἐπιβάλλει, ὥστε καὶ
οὐ διαφωνοῦμε κάποτε μαζὶ του, νὰ σεβόμεστε τὴ
γνώμη του, ἀκόμα καὶ νὰ λυποῖμαστε διόλυντα ποὺ
δὲν μποροῦμε νὰ τὴν παραδεχοῦμε. Ἄνθρωπος καὶ
συγγραφεὺς, ἕνα. Ὅποιος ξαίρει τὸν Παρορίτη, ξαί-
ρει καὶ τὸ ἔργο του. Κι ὅποιος ἔχει μελετήσει καὶ ἔ-
χει αἰστανθεῖ τὸ ἔργο του, μπορεῖ νὰ λέει ἀδίστα-
χτα πὼς ξαίρει, πὼς ἔχει γνωρίσει προσωπικά καὶ
τὸν Παρορίτη. Σεχωριστὸς ἄνθρωπος καὶ ξεχωρι-
στὸ, ἀξιοζήλευτο, δηγηματογραφικὸ ταλέντο.

Ὁ Παρορίτης, ὁ Καρθαῖος καὶ ὁ Ρήγας Γκόλης,
οἱ πρεῖς βετεράνοι τοῦ «Νουμά», μαζὶ μὲ τὸν ποιητὴ
Θανάση Κυριαζῆ καὶ μὲ μερικὸς ἄλλους, νεώτε-
ρους ἢ στὰ χρόνια ἢ στὰ πνευματικὰ καὶ ἠθικά κε-
φάλαιά τους, ποὺ φέραν ἐπὶ «Νουμά», μὲ κάνουν
ὅχι μονάχα νὰ ἐγκαριερώ σὺν ἀγῶνα καὶ νὰ γά-
λομαι γι' αὐτόν, μὰ καὶ νὰ παρηγοροῦμαι μὲ τὴ
σκέπη πὼς εἶναι ἀδύνατο μέσα σὲ μιὰ κοινωνία,
ποῦχει τέτοιους διαλεχτοὺς ἀνθρώπους, νὰ μὴν ὑ-
πάρχουν καὶ ἄλλες παρόμοιες ἠθικὰς ἀτομικότητες,
ποὺ νὰ τὴν ξετροπιάζουν γιὰ τὲς τόσες συμμορίες
τῶν ἀσυνειδητῶν ἀρριβιστῶν, τῶν ἀχερόφυλων
χρηματιστῶν, τῶν ἐλαφρόμυλων πολιτικῶν καὶ
τῶν φαπλατῶν παριδεμπόρων τῆς ποὺ τὴν ἀπο-
τελοῦνε.

Α. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ